

ИЗВЕСТИЯ

на Съюза на учените - Варна

Серия "Медицина и екология"

2'2023, том 28

СЪДЪРЖАНИЕ

Главен редактор:

Проф. д-р Светослав Георгиев, д.м.

Зам. главни редактори:

проф. д-р Виолета Йотова, д.м.н.

проф. д-р Зорница Златарова, д.м.н.

Редакционна колегия и съвет:

проф. д-р Красимир Иванов, д.м.н.

проф. д-р Златислав Стоянов, д.м.н.

проф. д-р Ива Петкова, д.м.

проф. д-р Ива Стоева, д.м.

доц. д-р Христина Арнаутска, д.м.

доц. Оскан Ташинов, д.б.

гл. ас. д-р Сирма Ангелова, д.м.

д-р Йон Мотофеи, д.м.

Съюз на учените - Варна

гр. Варна 9000

ул. "Васил Друмев" № 73

тел: 052 / 552 277

www.su-varna.org

Езиков редактор: Йорданка Петева,

Издателска дейност,

Медицински университет - Варна

Предпечатна подготовка:

Емилия Йорданова,

Издателска дейност,

Медицински университет - Варна

Печат: Медицински университет

„Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна

Координатор на СУ-Варна:

Албена Вълчева

УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна

e-mail: su-varna@abv.bg

МАРИО МИЛКОВ, МИРОСЛАВ СТОЙКОВ, СИЛВЕНА БАЙЧЕВА, ЗОРНИЦА ТЕРЗИЕВА, ГЕРГАНА ГЕОРГИЕВА, МИХАЕЛ ЕНЧЕВ, ДАНИЕЛА СТОЙКОВА

Обструктивна сънна апнея, коморбидност и отражения

върху общото здравословно състояние на индивида 3

ДАНИЕЛА СТОЙКОВА, ДИМИТЪР ГРУПЧЕВ

Оперативен подход и резултат при пациент с пълнослойна

макулна дупка – клиничен случай..... 8

ТАНЯ ЗЛАТЕВА, ДАРИНА КРУМОВА, ТАНЯ КАМБУРОВА, РАЛИЦА ГЕОРГИЕВА, МАЯ КРЪСТЕВА-ВИЛМОШ, ХРИСТО МУМДЖИЕВ, ХРИСТИНА СТОЯНОВА, ВИОЛЕТА ЙОТОВА

Барииери и благоприятстващи фактори в Програмата за навременно

откриване и проследяване на доносени и недоносени деца,

родени малки за гестационната си възраст 12

ДЕСИСЛАВА ВАНКОВА, ПЕТЯ БОНЧЕВА, СИЛВИЯ МИХАЙЛОВА, ИЛИНА МИЧЕВА, НАДЯ ВЕЛЕВА, ЖАНЕТА РАДКОВА, ДРАГОМИР ИВАНОВ, КРИСТИНА КУЦАРОВА, НАТАЛИЯ ИВАНОВА, ЦОНКО ПАУНОВ

Първи стъпки за въвеждане на подходите ЕДИННО ЗДРАВЕ в България –

изследователски посоки и стратегии за по-добро качество на живот 20

ЦВЕТЕЛИНА КАНЛИЕВА, КАЛИНА ГЕОРГИЕВА-БОЖКОВА

Влияние на 10% разтвор на лидокаин върху повърхностната

орална сетивност и рефлексна на гадене при протетично лечение

на пациенти 27

ИЛИЯНА АТАНСОВА

Определяне на костната възраст по метода на Baccetti

на деца на 7–17 години..... 32

СИРМА АНГЕЛОВА

Орално-дентално здраве в условия на флуороза в юношеска възраст.

Клиничен случай..... 37

НАТАЛИЯ КОСТАДИНОВА-ГУНЕВА, ЦВЕТЕЛИНА БОРИСОВА-ПАПАНЧЕВА

Постоперативна чувствителност след механична обработка

на кореновия канал 44

ВЕСЕЛА РАДОМИРОВА, ЦВЕТЕЛИНА БОРИСОВА-ПАПАНЧЕВА, СЛАВЕНА СВЕТЛОЗАРОВА

Клиничен случай на директно възстановяване във фронталната област..... 49

УКАЗАНИЯ ЗА АВТОРИТЕ..... 52

JOURNAL

of the Union of Scientists - Varna
Medicine and Ecology Series

2'2023, vol. 28

CONTENTS

<p>Editor-in-Chief: Prof. Svetoslav Georgiev, MD, PhD</p> <p>Co-Editors-in-Chief: Prof. Violeta Iotova, MD, PhD, DSc Prof. Zornitsa Zlatarova, MD, PhD, DSc</p>	<p>MARIO MILKOV, MIROSLAV STOYKOV, SILVENA BAYCHEVA, ZORNITSA TERZIEVA, GERGANI GEORGIEVA, MIHAEL ENCHEV, DANIELA STOYKOVA Obstructive Sleep Apnea, Comorbidity, and Impact on the Person's Overall Health 3</p> <p>DANIELA STOYKOVA, DIMITAR GRUPCHEV Surgical Approach in a Patient with a Full-Thickness Macular Hole. A Case Report. 8</p>
<p>Editorial Board and Council: Prof. Krasimir Ivanov, MD, PhD, DSc Prof. Zlatislav Stoyanov, MD, PhD, DSc Prof. Iva Petkova, MD, PhD Prof. Iva Stoeva, MD, PhD Assoc. prof. Hristina Arnautska, MD, PhD Assoc. prof. Oskan Tasinov, PhD Ch. Assist. Sirma Angelova, MD, PhD Dr. Ion Motofei, MD, PhD</p>	<p>TANYA ZLATEVA, DARINA KRUMOVA, TANYA KAMBUROVA, RALITSA GEORGIEVA, MAYA KRASTEVA-VILMOSH, HRISTO MUMDZHIEV, HRISTINA STOYANOVA, VIOLETA IOTOVA Barriers and Facilitators in the Programme for Early Detection and Follow-Up of Full-Term and Preterm Children Born Small for Gestational Age 12</p> <p>DEISLAVA VANKOVA, PETYA BONCHEVA, SILVIYA MIHAYLOVA, ILINA MICHEVA, NADYA VELEVA, JANETA RADKOVA, DRAGOMIR IVANOV, KRISTINA KUTCAROVA, NATALYA IVANOVA, TSONKO PAUNOV Introducing ONE HEALTH Approaches in Bulgaria— First Research Steps and Strategies for a Better Quality of Life 20</p>
<p>Union of Scientists - Varna Varna 9000 73 Vasil Drumev St phone: 052 / 552 277 www.su-varna.org</p>	<p>TSVETELINA KANLIEVA, KALINA GEORGIEVA-BOZHKOVA The Effect of 10% Lidocaine on the Surface Oral Sensation and Gag Reflex (in the Prosthetic Treatment of Patients) 27</p> <p>ILIJANA ATANASOVA Determination of Skeletal Age by the Baccetti Method in Children Aged 7–17 Years 32</p>
<p>Proofreader: Yordanka Peteva, Varna Medical University Press, Medical University of Varna</p> <p>Layout Editor: Emilia Yordanova, Varna Medical University Press, Medical University of Varna</p> <p>Print: Medical University "Prof. Dr. Paraskev Stoyanov" - Varna</p> <p>Coordinator of US-Varna: Albena Valcheva St. Marina University Hospital, Varna e-mail: su-varna@abv.bg</p>	<p>SIRMA ANGELOVA Oral and Dental Health of Adolescents with Fluorosis. A Case Report 37</p> <p>NATALIA KOSTADINOVA-GUNEVA, TSVETELINA BORISOVA-PAPANCHEVA Postoperative Pain After Root Canal Treatment 44</p> <p>VESELA RADOMIROVA, TSVETELINA BORISOVA-PAPANCHEVA, SLAVENA SVETLOZAROVA Esthetic Restoration in the Anterior Region Using Composite Resin. A Case Report. 49</p>